

Biogjødselforum Vestfold

Storfe 2023

Sigbjørn Grøtterød

Rise gård

- 470 daa + 550 daa leiejord, hvorav 850 daa tilgjengelig med slangespreder
- Driftssamarbeid på jord, totalt 1800 daa → korn (1150 daa)/grass (650 daa)
- Ammeku (80 mordyr, salg av kalv)
- 1800 slaktegris pr. år
- Leiekjøring grass
- Møkk/biorest (3 som samarbeider på spredning)
 - 4600 m₃ biorest
 - 2000 m₃ grisemøkk
 - Sprer ca 2500 daa med slangeanlegg.

Informasjon om Biogjødselforum Vestfold 2020

Alle som har kontrakt med Greve Biogass AS om leveranse av husdyrgjødsel eller mottak av biogjødsel er medlemmer av Biogjødselforum Vestfold

Hva er Biogjødselforum Vestfold?

Denne foreningen ble opprettet i 2015 for å organisere bøndene/foretakene som har kontrakter med Greve Biogass AS. Opprettelsen av forumet bygger på landbrukets solide tradisjoner med å organisere seg for å oppnå bedre og likelydende betingelser. I 2020 har Biogjødselforum Vestfold 56 medlemmer.

Rollen til Biogjødselforum Vestfold

Forumet er opprettet for å være en forhandlingspartner overfor Greve Biogass AS og har mandat til å gjennomføre forhandlinger på vegne av medlemmene når det gjelder priser og øvrige vilkår. I vedtektene til forumet står det: *«Lagets styre har eneretten til å utforme kontraktmaler, og forhandle rammevilkår på vegne av medlemmene».*

Medlemskontingent

Medlemskontingenten består av et fastbeløp og en serviceavgift etter mottatt volum.

For 2020: Kr 250 + kr 1 pr m³ biogjødsel.

Kontingenten trekkes fra oppgjøret for lagerleie.

Medlemsdemokrati

Biogjødselforum Vestfold er en demokratisk organisasjon der ett medlem har en stemme. Det innkalles til årsmøte innen utgangen av februar hvert år. Årsmøtet gir styret rett til å forhandle på fellesskapets vegne. Det er derfor viktig at medlemsdemokratiet blir brukt. Det kan også kreves ekstraordinært årsmøte hvis minst halvparten av medlemmene ønsker det.

Nøkkeltall

Ca 60 medlemmer som mottar bioest

Ca 30 som leverer gjødsel.

Bioest brukes på ca 35-40 000 daa

Produksjon på den Magiske Fabrikken

Mottak av matavfall fra ca 1,2
millioner innbyggere på Østlandet

Husdyrgjødsel inn 75 000 tonn

Bioest ut 148 000 tonn

Biogass 10 millioner Nm³

1Nm³ = 10,1 Kwh

HVA SOM MÅ PÅ Plass FOR BØNDENE?

Avtaler

- Samarbeidsavtale (Biogjødselforum)
- Leveringsavtaler
- Mottaksavtaler

Økonomi

- Lagerleie
- Finansiering
- Tilskudd
 - Spredning → Fylket
 - Bygging av lager → Innovasjon Norge

Miljøgevinsten ved å ta i bruk bioresser må komme landbruket til gode. I dag oppleves det usikkert om man blir godtgjort denne gevinsten.

Husk at landbruket er en del av løsningen for avfallshåndtering og

skal på lik linje med andre aktører ha betalt for tjenesten!

- / +

ULEMPER

- Kostnader
 - Lager
 - Infrastruktur
- Ekstra arbeid
- Økt Transport
- Økt risiko i forhold til gjødselgass
- Forurensing(hva blir puttet inn i biogassanlegget. ????)

FORDELER

- Homogen masse
- Lettløslig N
- Økonomi (ulik fra bruk til bruk)
- Ny gjødselsforskrift
 - P kan bli en utfordring
 - Krav om 12 mnd. lagring og overdekking?
Kan betales med lagerleie.
- Nytt krav om reduksjon av utslipp fra jordbruket (30 %?)
 - Kan dette fikses med biorest???
- Etablere satelittlager nær jord som drives lang fra gården.
- Fordeling av Næringsstoffer/biomasse til kornbruk
- Økt humusinnhold og jordliv.

Lagerleie priser for sesongen 2023

Lagerleie kr 67,38 pr. m³

Tilleggsavtale kr 33,69 pr. m³

Tilskudd for bruk av husdyrgjødsel i biogassproduksjon.
Ca 30 kr pr tonn i snitt for medlemmene

Biorest på kornbruk

Beregning av verdi biorest

Antall m3 biorest mottatt totalt	2500
Antall m3 biorest pr daa	3

	kr/m3
Næringsverdi biorest	107
Avtale Greve, Mottak/lagring, kr/m3 ☒	68
Nedfelling/ nedlegging husdyrgjødsel (kr/ daa) ☒	17
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselslange (kr/ daa) ☒	17

Kostnader ved utkjøring av biorest

Oppmøte, utrulling og spredning	-34
Miksing inkl evt oppmøte	-6
Buffer inkl transport og kontainerlager	-43

Ved levering av husdyrgjødsel

Kostnad ved levering av husdyrgjødsel ☐	0
Næringsverdi husdyrgjødsel	Husdyrgjødsel, egne verdier 0
Verdi husdyrgjødsel beregna på TS	

Lager

Investeing (kr)	1 500 000	
Avskrivningstid (år)	10	-60
Rente %	4 %	-12

Resultat

Mottak av biorest	208
Spredning og miksing	-40
Levering av husdyrgjødsel	0
Lager	-72
Sum	96
Buffer	-43
Sum	53

Næringsinnhold mineralgjødse	N	P	K	PRIS, kr per kg
	%			
Fullgjødse 18-3-15	18	2,6	15	6,77
Fullgjødse 17-5-13	17	4,6	13	6,4
Fullgjødse 25-2-6	25	1,6	5,6	5,86
Fullgjødse 22-3-10	22	2,6	9,6	6,39

Organisk gjødse, info	N	P	K	PRIS, kr/ m3
	kg/ m3			
Biorest næringsverdi	2,5	0,4	2,5	107
Ammeku, blaut	1,6	0,5	3,3	109
Gris blaut, ca 3-5 %	2,6	0,7	1,9	95
Husdyrgjødsel, egne verdier	3	0,7	2,5	117

Tilskudd/kostnad	kr/daa
Nedfelling/ nedlegging husdyrgjødsel (kr/ daa)	50
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselslange (kr/ daa)	50
Tilskudd for mottak/ lagring (kr/ m3)	67,8
Kostnad ved levering av husdyrgjødsel	49

Biorest på egen gård bonderegning

Beregning av verdi biorest

Antall m3 biorest mottatt totalt	2500
Antall m3 biorest pr daa	3

	kr/m3
Næringsverdi biorest	107
Avtale Greve, Mottak/lagring, kr/m3 ☒	68
Nedfelling/ nedlegging husdyrgjødsel (kr/ daa) ☐	0
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselslange (kr/ daa) ☐	0

Kostnader ved utkjøring av biorest

Oppmøte, utrulling og spredning	0
Miksing inkl evt oppmøte	0
Buffer inkl transport og kontainerlager	0

Ved levering av husdyrgjødsel

Kostnad ved levering av husdyrgjødsel ☒	0
Næringsverdi husdyrgjødsel	Husdyrgjødsel, egne verdier -117
Verdi husdyrgjødsel beregna på TS	35

Lager

Investeing (kr)	500 000	
Avskrivningstid (år)	10	-20
Rente %	4 %	-4

Resultat

Mottak av biorest	174
Spredning og miksing	0
Levering av husdyrgjødsel	-82
Lager	-24
Sum	68

Buffer	0
Sum	68

Næringsinnhold mineralgjødse	N	P	K	PRIS, kr per kg
	%			
Fullgjødse 18-3-15	18	2,6	15	6,77
Fullgjødse 17-5-13	17	4,6	13	6,4
Fullgjødse 25-2-6	25	1,6	5,6	5,86
Fullgjødse 22-3-10	22	2,6	9,6	6,39

Organisk gjødse, info	N	P	K	PRIS, kr/ m3
	kg/ m3			
Biorest næringsverdi	2,5	0,4	2,5	107
Ammeku, blaut	1,6	0,5	3,3	109
Gris blaut, ca 3-5 %	2,6	0,7	1,9	95
Husdyrgjødsel, egne verdier	3	0,7	2,5	117

Tilskudd/kostnad	kr/daa
Nedfelling/ nedlegging husdyrgjødsel (kr/ daa)	50
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselslange (kr/ daa)	50
Tilskudd for mottak/ lagring (kr/ m3)	67,8
Kostnad ved levering av husdyrgjødsel	0

Biorest på egen gård

Beregning av verdi biorest

Antall m3 biorest mottatt totalt	2500
Antall m3 biorest pr daa	3

	kr/m3
Næringsverdi biorest	107
Avtale Greve, Mottak/lagring, kr/m3 ☒	68
Nedfelling/ nedlegging husdyrgjødsel (kr/ daa) ☒	17
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselslange (kr/ daa) ☒	17

Kostnader ved utkjøring av biorest

Oppmøte, utrulling og spredning	-25
Miksing inkl evt oppmøte	-5
Buffer inkl transport og kontainerlager	0

Ved levering av husdyrgjødsel

Kostnad ved levering av husdyrgjødsel ☒	-49
Næringsverdi husdyrgjødsel	Husdyrgjødsel, egne verdier -117
Verdi husdyrgjødsel beregna på TS	35

Lager

Investeing (kr)	500 000	
Avskrivningstid (år)	10	-20
Rente %	4 %	-4

Resultat

Mottak av biorest	208
Spredning og miksing	-30
Levering av husdyrgjødsel	-131
Lager	-24
Sum	23
Buffer	0
Sum	23

Næringsinnhold mineralgjødsel

	N	P	K	PRIS, kr per kg
	%			
Fullgjødsel 18-3-15	18	2,6	15	6,77
Fullgjødsel 17-5-13	17	4,6	13	6,4
Fullgjødsel 25-2-6	25	1,6	5,6	5,86
Fullgjødsel 22-3-10	22	2,6	9,6	6,39

Organisk gjødsel, info	N	P	K	PRIS, kr/ m3
	kg/ m3			
Biorest næringsverdi	2,5	0,4	2,5	107
Ammeku, blaut	1,6	0,5	3,3	109
Gris blaut, ca 3-5 %	2,6	0,7	1,9	95
Husdyrgjødsel, egne verdier	3	0,7	2,5	117

Tilskudd/kostnad

	kr/daa
Nedfelling/ nedlegging husdyrgjødsel (kr/ daa)	50
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselslange (kr/ daa)	50
Tilskudd for mottak/ lagring (kr/ m3)	67,8
Kostnad ved levering av husdyrgjødsel	49

Klimakalkulator

- Levering av husdyrgjødsel til biogass er ikke med
- Bruk av biorest er ikke med
- Landbruket må få gevinsten ikke bare transportnæringen/andre

Tilskudd for levering av husdyrgjødsel til biogass

- Landbruksforetaket søker og mottar tilskuddet
- Ca. 65-70 000 tonn husdyrgjødsel ble levert til biogass i 2019
- Det ble utbetalt ca. 5,5 millioner kr i 2019
- Ca. 90 % av dette er levert til Greve Biogass
- Mange ny biogassanlegg er under planlegging/startes opp i nær fremtid
- Tilskuddet kommer til å bli en betydelig sum på landbruksbudsjettet fremover

Problemstilling

- Tilskuddet havner hos Biogassfabrikkene, ikke bonden
- Tilskuddet fremstilles som et transporttilskudd som fabrikkene skal ha
- Klimagevinsten blir i hovedsak utnyttet av transportnæringen
- God ordning for gårdbaserte anlegg, ikke for husdyrgjødselleverandører til Biogassanlegg

Tilskuddet burde vært gitt via klima- og miljødepartementet

Enkelte aktører som vil starte opp biogassanlegg i dag, mener at bioest i dagens form er en salgsvare. Skal dette være realistisk må det tenkes helt nytt.

Dagens modell med utkjøring av store volum som krever dyre lagerløsninger og arbeidskrevende spredning og mye transport, er ikke konkurransedyktig på pris. Pr. i dag er bioest et avfallsprodukt som det må betales for å bli håndtert på lik linje med annet avfall.